

Sygn. akt VU 216/13

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Beata Łapińska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o emeryturę

na skutek odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

z dnia 1 lutego 2013 r. sygn. (...)

***zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje Z. K. prawo do emerytury poczynając od dnia (...)***

Sygn. akt VU 216/13

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił wnioskodawcy Z. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie osiągnął wieku emerytalnego i nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Od decyzji powyższej Z. K. odwołał się w dniu 19 lutego 2013 roku. Wniósł o przyznanie żądanego prawa z uwagi na to, iż przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych.

Na rozprawie w dniu 25 czerwca 2013 roku wnioskodawca sprecyzował odwołanie, wnosząc o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia: od 3 marca 1972 roku do 2 stycznia 1973 roku i od 27 grudnia 1974 roku do 31 maja 1976 roku w Zakładach (...) (późniejsze Zakłady (...)) w R., od 17 marca 1973 roku do 31 grudnia 1974 roku (zasadnicza służba wojskowa), a także okresów od 2 stycznia 1980 roku do 5 maja 1985 roku, od 25 lutego 1987 roku do 20 listopada 1989 roku i od 4 lutego 1991 roku do 21 czerwca 1991 roku (budowa eksportowa w Czechosłowacji) w Przedsiębiorstwie (...) w B. oraz od 7 stycznia 1992 roku do 30 kwietnia 1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) S.A. Oddziale w B..

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

***Sąd Okręgowy ustalił co następuje:***

Z. K., urodzony w dniu (...), złożył w dniu 28 grudnia 2012 roku wniosek o przyznanie emerytury.

(dowód: wnioski o emeryturę k. 1-3 w aktach ZUS)

Na dzień 1 stycznia 1999 roku skarżący udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Niekwestionowany przez ZUS okres zatrudnienia wnioskodawcy w warunkach szczególnych wynosi 6 lat, 9 miesięcy i 9 dni. Są to okresy zatrudnienia: od 6 lipca 1971 roku do 21 lutego 1972 roku w (...) S.A. w R. na stanowisku spawacza, od 1 lipca 1976 roku do 31 grudnia 1979 roku w Fabryce (...) S.A. w R. na stanowisku spawacza, od 6 maja 1985 roku do 6 listopada 1986 roku oraz od 6 maja 1985 roku do 6 listopada 1986 roku i od 21 listopada 1989 roku do 10 stycznia 1991 roku w (...) S.A. w B. (budowy eksportowe w Iraku i Czechosłowacji) na stanowisku spawacza i monter konstrukcji stalowych na wysokości.

Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W okresach od 3 marca 1972 roku do 2 stycznia 1973 roku oraz od 27 grudnia 1974 roku do 31 maja 1976 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) (późniejsze Zakłady (...) S.A.) w R.. W świadectwach pracy wystawionych wnioskodawcy pracodawca podał, że był on zatrudniony na stanowisku spawacza-ślusarza.

W okresie od 17 marca 1973 roku do 13 grudnia 1974 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową.

(dowód: świadectwa pracy k. 24 i 15, kserokopie wpisów w legitymacji wojskowej k. 17 w aktach ZUS)

W trakcie zatrudnienia w Zakładach (...) (późniejsze Zakłady (...) S.A.) w R. wnioskodawca od 3 marca 1972 roku do 2 stycznia 1973 roku oraz od 27 grudnia 1974 roku do 31 maja 1976 roku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz i wykonywał prace związane ze spawaniem elektrycznym. Wnioskodawca spawał krzesła, stoły i podstawy pod fotele. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadków H. P. k. 28 odwrot i H. Z. k. 28 odwrot, zeznania wnioskodawcy k. 22 w zw. z k. 13, 13 odwrot w aktach sprawy)

W okresie od 2 stycznia 1980 roku do 6 stycznia 1992 roku Z. K. pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w B. (w okresach od 6 maja 1985 roku do 6 listopada 1986 roku, od 21 listopada 1989 roku do 10 stycznia 1991 roku oraz od 4 lutego 1991 roku do 21 czerwca 1991 roku pracował na budowach eksportowych w Iraku i Czechosłowacji). W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca wskazał, że był on zatrudniony na stanowisku spawacza oraz ślusarza-spawacza. W umowie o pracę z dnia 2 stycznia 1980 roku wskazano natomiast, że został on zatrudniony na stanowisku spawacza.

W okresie od 4 lutego 1991 roku do 21 czerwca 1991 roku wnioskodawca pracował na budowie eksportowej w Czechosłowacji.

(dowód: świadectwo pracy k. 7 w aktach ZUS, umowa o pracę k. 9 w aktach sprawy)

W okresie od 7 stycznia 1992 roku do 30 kwietnia 1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w Ł. Oddziale w B.. W świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy pracodawca wskazał, że był on zatrudniony na stanowisku ślusarza-spawacza.

(dowód: świadectwo pracy k. 8 w aktach ZUS, umowa o pracę k. 9 w aktach sprawy)

W trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. i Przedsiębiorstwie (...) S.A. w B. wnioskodawca od 2 stycznia 1980 roku do 5 maja 1985 roku, od 25 lutego 1987 roku do 20 listopada 1989 roku oraz od 7 stycznia 1992 roku do 30 kwietnia 1996 roku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz i wykonywał prace związane ze spawaniem elektrycznym. Wnioskodawca spawał konstrukcje stalowe. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

(dowód: zeznania świadka 26 września 2013 roku k. 28 odwrot, zeznania wnioskodawcy k. 28 odwrot w zw. z k. 20 odwrot w aktach sprawy)

Zakłady (...) (późniejsze Zakłady (...) S.A.) w R., Przedsiębiorstwo (...) w B. oraz Przedsiębiorstwo (...) S.A. w B. nie wystawiły wnioskodawcy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczności niesporne)

Przy zaliczeniu do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia od 3 marca 1972 roku do 2 stycznia 1973 roku oraz od 27 grudnia 1974 roku do 31 maja 1976 roku oraz od 2 stycznia 1980 roku do 5 maja 1985 roku, od 25 lutego 1987 roku do 20 listopada 1989 roku oraz od 7 stycznia 1992 roku do 30 kwietnia 1996 roku, łącznie z okresem niekwestionowanym przez organ rentowy, staż pracy wnioskodawcy w takich warunkach wynosi łącznie więcej niż 15 lat.

(okoliczność niesporna)

**Sąd Okręgowy zważył i ocenił co następuje:**

***Odwolanie zasługuje na uwzględnienie.***

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2012 roku) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach

szczególnej jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.), obecnie rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami.

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Wiek 60 lat wnioskodawca osiągnął zaś już w toku postępowania sądowego, a mianowicie w dniu (...)

Dokonując ustaleń w zakresie rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresach od 3 marca 1972 roku do 2 stycznia 1973 roku oraz od 27 grudnia 1974 roku do 31 maja 1976 roku wnioskodawca był zatrudniony w Zakładach (...) (późniejsze Zakłady (...) S.A.) w R. oraz od 2 stycznia 1980 roku do 5 maja 1985 roku, od 25 lutego 1987 roku do 20 listopada 1989 roku oraz od 7 stycznia 1992 roku do 30 kwietnia 1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) w B. i Przedsiębiorstwie (...) S.A. w B. Sąd oparł się na zeznaniach świadków A. M., H. P. i H. Z. oraz na zeznaniach samego wnioskodawcy.

Z zeznań powyższych wynika, jakie konkretnie prace wnioskodawca wykonywał w spornych okresach i w jakim wymiarze czasu pracy pracował. Będąc zatrudnionym we wskazanych zakładach pracy wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz i wykonywał prace związane ze spawaniem elektrycznym. W Zakładach (...) w R. wnioskodawca spawał krzesła, stoły i podstawy pod fotele, zaś w Przedsiębiorstwie (...) w B. oraz w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w B. wnioskodawca spawał konstrukcje stalowe na wysokości. Innych czynności wnioskodawca nie wykonywał.

W zeznaniach tych nie ma sprzeczności, są one logiczne i spójne. Organ rentowy nie przedstawił w toku postępowania żadnych dowodów, które pozwoliłyby na podważenie wiarygodności złożonych zeznań. Odnośnie okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w B. podnieść dodatkowo należy, iż w świadectwie pracy wystawionym wnioskodawcy wskazano, że pracował on na stanowisku spawacza, a jedynie ostatnio jako spawacz-ślusarz. Również w umowie o pracę z dnia 2 stycznia 1980 roku wskazano, że wnioskodawca został zatrudniony na stanowisku spawacza.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budzi zatem żadnych wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał we wskazanych wyżej okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A Dziale XIV, poz. 12 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, tj. prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym. Okres tej pracy wynosi łącznie ponad 15 lat.

W związku z tym, że wykazany przez wnioskodawcę okres pracy w warunkach szczególnych wynosi więcej niż 15 lat, stwierdzić należało, iż spełnia on wszystkie wymagane prawem warunki do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477<sup>14</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.